

Utfyllende regler til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo.

De Utfyllende regler til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Det medisinske fakultet er gitt med hjemmel i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo av 22.juni 2010 og vedtatt i Det medisinske fakultets styre den 21.desember 2010

Til forskriftens § 1 Forskriftens virkeområde

Denne forskriften regulerer forskerutdanningen og doktorgradsprøven til kandidater som er opptatt på Doktorgradsprogrammet ved Det medisinske fakultet. Kandidater på Doktorgradsprogrammet plikter å gjøre seg kjent med innholdet i regelverket. Godkjent gjennomføring av fakultetets ph.d.program, inklusive godkjent prøveforelesning og godkjent disputas, gir rett til tittelen ph.d. (philosophiae doctor). Kandidater knyttet til internasjonale avtaler kan innvilges dispensasjon fra enkeltbestemmelser i doktorgradsregelverket.

Til forskriftens § 3 Ansvar for doktorgradsutdanningen

Alle saker knyttet til Doktorgradsprogrammet adresseres til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader. Seksjonen foretar all saksforberedelse for dekan og, prodekan for forskning som har den avgjørende beslutningsmyndighet.

Til forskriftens § 5.1 Vilkår for opptak

Dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket skal være attestert kopi av originalt vitnemål. Vitnemål som ikke er utstedt på norsk, svensk, dansk eller engelsk må oversettes til et av disse språkene av statsautorisert translatør i Norge. Oversettelsen leveres sammen med den originalspråklige kopi.

Prosjektbeskrivelsen skal kun gjelde den aktuelle søkerens konkrete doktorgradsprosjekt. Prosjektbeskrivelsen bør være på inntil 10 sider, inklusiv referanseliste, og skal normalt inneholde følgende:

- Redegjørelse for tema, herunder bakgrunn for prosjektet og relasjoner til internasjonal forskning innen fagfeltet.
- Presisering av problemstilling.
- Beskrivelse av datagrunnlag og kildemateriale som skal brukes, og hvordan dette skal samles inn og analyseres (der dette er relevant).
- Redegjørelse for søkerens selvstendige bidrag dersom doktorgradsprosjektet skal inngå i et større forskningsprosjekt.

Søkeren skal ha til disposisjon nødvendige ressurser for gjennomføring av sitt doktorgradsprosjekt. Søkeren må kunne dokumentere ett års finansiering og i tillegg levere en realistisk plan for finansiering av resterende opptaksperiode.

Til forskriftens § 5.2 Avgjørelse om opptak

Det er løpende opptak til Doktorgradsprogrammet ved Det medisinske fakultet.

Søknad om opptak sendes til fakultetet ved Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader.

Søknaden skal være fullstendig utfylt og vedlagt all nødvendig dokumentasjon. Ufullstendige eller mangelfulle søknader vil ikke bli behandlet.

Søknad om opptak til Doktorgradsprogrammet skal sendes fakultetet innen tre (3) måneder fra dato for tiltredelse i stipendiatstilling.

Kandidater på Doktorgradsprogrammet tilknyttes én av fakultetets grunnenheter i henhold til fakultetets retningslinjer.

Kandidater med grunnutdanning cand.med. med Forskerlinje unntas fra Forskriftens bestemmelse i § 5.3 om minst ett års gjenstående arbeid etter opptak.

Til forskriftens § 5.3 Opptaksperiode

I tilfeller hvor forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d. graden er påbegynt tidligere enn tre måneder før det søkes opptak til Doktorgradsprogrammet skal det i vedlegg til søknaden gjøres rede for dette.

Opptaksperioden forlenges ved lovhjemlede avbrudd som svangerskapspermisjon, sykdom, o.a. som forårsaker helt eller delvis opphold i arbeidet med doktorgraden.

Doktorgradskandidaten plikter å sende dokumentasjon på forholdet til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader. Avbrudd med varighet under en måned regnes ikke som avbrudd.

Opptaksperioden kan også forlenges på annet grunnlag etter søknad. Søknader innvilges der fakultetet etter en totalvurdering finner at prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden.

Følgende dokumentasjon må foreligge for at søknad om forlengelse skal kunne behandles:

- Bekreftelse fra veileder på veiledning i forlengelsesperioden.
- Redegjørelse for status i prosjektet og en redegjørelse for hva som gjenstår, med en plan for ferdigstilling.
- Bekreftelse på videre finansiering.

Det gis ikke forlengelser utover 8 år beregnet fra opptaksdato (lovhjemlede avbrudd medregnes ikke). En avhandling som ferdigstilles etter opptaksperioden kan imidlertid innlevers for bedømmelse for graden Dr.philos.

Til forskriftens § 6 Ph.d. avtalen

Søknads og avtaleskjema for opptak til organisert doktorgradsutdanning ved Det medisinske fakultet og Forskrift for ph.d. ved Universitetet i Oslo med Utfyllende regler for Det medisinske fakultet regulerer partenes rettigheter og plikter underveis i opptaksperioden. Veileder(e) som oppnevnes etter opptakstidspunktet skal undertegne egen veilederavtale.

Til forskriftens § 7.1 Veiledningens innhold

Veilederne plikter å holde seg orientert om det regelverk som regulerer Doktorgradsprogrammet, og bistå kandidaten i oppfyllelsen av hans eller hennes rettigheter og plikter.

Kandidaten plikter å holde aktiv dialog med sine veiledere om progresjonen i arbeidet, og fremlegge utkast av skriftlige arbeider for diskusjon med veilederne.

Partene plikter å gi hverandre løpende informasjon om alle forhold av betydning for gjennomføringen av doktorgradsutdanningen. Partene plikter aktivt å følge opp omstendigheter som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av doktorgradsutdanningen, slik at utdanningen, så langt det er mulig, kan gjennomføres.

Til forskriftens § 7.2 Oppnevning av veiledere

Alle kandidater skal ha minimum to veiledere gjennom hele perioden på Doktorgradsprogrammet.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Doktorgradskandidat og veileder kan ved enighet anmode fakultetet om å oppnevne ny

veileder for kandidaten.

Ved konflikt mellom kandidat og veileder skal partene i fellesskap søke å finne en løsning på den situasjonen som er oppstått. Dersom partene ikke kommer til enighet, kan en eller begge parter be om å bli løst fra veilederavtalen. Anmodning om å bli løst fra veilederavtalen sendes til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader.

Fakultetet skal godkjenne skifte av veileder. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt.

Til forskriftens § 7.3 Hovedveileder

Dersom kandidaten ønsker en ekstern hovedveileder må kandidaten sende begrunnet søknad til fakultetet om dette.

Hovedveileder skal være tilsatt ved en norsk institusjon.

Til forskriftens § 7.4 Medveiledere

Dersom hovedveileder er ekstern, må medveileder være tilsatt ved fakultetet.

Til forskriftens § 8 Opplæringsdel

Opplæringsdelen skal være relevant både i forhold til doktorgradsarbeidet og i forhold til en generell forskningsmessig kvalifisering innen faget.

Opplæringsdelen kan tas løpende, men hovedtyngden bør gjennomføres i løpet av det første året av opptaksperioden.

Opplæringsdelen ved fakultet består av en obligatorisk del på 10 studiepoeng og en valgfri del på 20 studiepoeng.

Den obligatoriske delen består av et introduksjonskurs (5 studiepoeng) og en midtveismodul (5 studiepoeng).

For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er det obligatorisk med opplæring i bruk av forsøksdyr iht. FELASA kategori C.

Minimum 15 studiepoeng av den valgfrie delen skal bestå av ph.d.-emner ved en norsk eller internasjonal utdanningsinstitusjon.

Emner på masternivå kan unntaksvis godkjennes hvis kandidaten har et særskilt behov for å tilegne seg tilleggskunnskap i forbindelse med en tverrfaglig oppgave. Det må da følge en erklæring fra hovedveileder om at emnet er relevant for forskningsprosjektet.

Inntil 5 studiepoeng kan avlegges som andre aktiviteter enn ph.d.-emner etter gjeldende regler:

- Andre relevante forskerkurs godkjennes med studiepoengberegning iht. ECTS.
- Deltakelse i nasjonal kongress med fremleggelse (muntlig eller poster): 1 studiepoeng pr. kongress.
Maks 3 stp kan oppnås på denne måten. Det skal være ulike enkeltprosjekter som presenteres.
- Deltakelse i internasjonal kongress med fremleggelse: 2 studiepoeng pr. kongress
Maks 4 stp kan oppnås på denne måten. Det skal være ulike enkeltprosjekter som presenteres.
- Original forelesning: 1 studiepoeng pr. time, inntil 2 studiepoeng,
- Populærvitenskapelig skriftlig artikkel/kronikk innen eget fagfelt: 1 studiepoeng pr. artikkel, inntil 2 studiepoeng.
- Studie eller forskningsopphold ved utenlandsk institusjon: 1,5 studiepoeng pr. uke.
Oppholdet skal ha minst to ukers varighet. Plan for oppholdet skal godkjennes av

hovedveileder og bekreftes utført av ekstern institusjon. Det skal leveres skriftlig rapport i etterkant.

- Godkjent medisinsk spesialitet: 5 studiepoeng. Enkeltkurs gjennomført under spesialisering godkjennes ikke.

Fakultetets Forskerlinje anses likestilt med opplæringsdelen i Doktorgradsprogrammet, og kandidater som har gjennomført Forskerlinjen fritas fra kravet om opplæringsdel i Doktorgradsprogrammet.

Når opplæringsdelen anses fullført i henhold til fakultetets retningslinjer, sendes søknad om godkjent opplæringsdel til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader. Elementer i opplæringsdelen vil ikke bli godkjent enkeltvis.

Søknaden skal inneholde en oversikt over elementene som ønskes godkjent, vedlagt dokumentasjon for hvert av elementene i form av kopi av vitnemål/kursbevis og bekreftelser. Kandidater som ikke har fått godkjent opplæringsdelen før opptaksperioden utløper mister retten til å levere inn avhandlingen for graden ph.d.

Til forskriftens § 9 Rapportering

Kandidat og veileder(e) skal sende en årlig rapport på eget skjema om progresjonen i Doktorgradsarbeidet.

Rapporten sendes elektronisk til Seksjon for forskerutdanning innen 15. desember hvert år. Kandidater som har opptaksperiode etter 1. mai rapporterer ikke det første året.

Av rapportene skal det fremgå hvor langt kandidaten er kommet med det vitenskapelige arbeidet og med opplæringsdelen.

Seksjon for forskerutdanning utarbeider en oppsummering som sendes til instituttlederne. Eventuelle vesentlige avvik fra en kandidats tidsplan eller andre spesielle forhold spesifiseres, og skal følges opp.

Til forskriftens § 10.1 Krav til avhandlingen

En doktorgradsavhandling skal være på internasjonalt ph.d.nivå innen kandidatens fagområde, og ha et omfang som tilsvarer 2,5 årsverk. Avhandlingen skal inneholde nye observasjoner av vitenskapelig verdi. Problemstillingene skal være klart og presist formulert.

Anvendt materiale og metoder skal være adekvate og hensiktsmessige. Resultatene skal gi god og kontrollerbar dokumentasjon. Tabeller, figurer og andre illustrasjoner skal være presentert på en hensiktsmessig måte. Konklusjonene skal være holdbare.

Litteraturbehandlingen skal være adekvat med hensyn til kritisk utvalg og vurdering.

Henvisningene skal være korrekte. Presentasjonen av teksten skal være klar, presis og språklig tilfredsstillende.

Doktoravhandlingen bør bestå av minst tre (3) vitenskapelige artikler publisert i eller innsendt for vurdering i internasjonale tidsskrift med fagfellevurdering. Doktorgradskandidaten bør som hovedregel være førsteforfatter på minst to artikler. Der kandidaten ikke er førsteforfatter, bør vedkommende ha bidratt vesentlig i datainnsamling, tolkning av resultater og artikkelskriving.

Ved innlevering av avhandlingen bør minst én (1) av artiklene som inngår være endelig akseptert for publisering. Manuskript og arbeider innsendt for publisering som inngår i avhandlingen skal ha samme kvalitet som en publisert artikkel.

Antall artikler vil være avhengig av størrelse og kvalitet på den enkelte artikkel og hvor mye kandidaten har bidratt. Dersom kandidaten både har lagt ned en uvanlig stor arbeidsinnsats i en artikkel og artikkelen har meget høy kvalitet, kan antall artikler reduseres.

I tillegg til enkeltartikler skal avhandlingen inneholde en samlet presentasjon av de

vitenskapelige resultatene med en inngående sammenstillende diskusjon. Denne samlede fremstillingen skal være et selvstendig vitenskapelig dokument der kandidaten har mulighet for å utdype og eventuelt korrigere aspekter i artiklene. Den skal vise vitenskapelig oversikt og modenhet, samt evne til å trenge inn i spesialiserte vitenskapelige problemstillinger. Med avhandlingen skal det følge en erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid, underskrevet av kandidat og hver medforfatter. Hvis flere forfattere har bidratt likt til en artikkel, deles deres bidrag likt mellom de likestilte forfatterne.

En avhandling kan unntaksvis i sin helhet være et fellesarbeid for to doktorgradskandidater. Avhandlingen skal da i omfang tilsvare to vanlige doktorgradsavhandlinger. I tillegg skal hver enkelt kandidats selvstendige innsats være klart definert og utgjøre omkring halvparten av det vitenskapelige arbeidet.

Ikkepubliserte monografier kan også godtas som avhandling til ph.d.graden.

Ikkepubliserte monografier skal bedømmes etter samme kriterier som en samling publiserte artikler med sammenskrivning. Det betyr at minimumskravene til vitenskapelig kvalitet er identiske.

Avhandlingens språk skal være enten engelsk eller norsk. Tillatelse til å benytte annet språk må innhentes fra fakultetet.

Til forskriftens § 10.2 Arbeider som ikke godtas

En artikkel som tidligere har vært innlevert og/eller bedømt som del av en doktorgradsavhandling, kan likevel antas til bedømmelse så fremt det med avhandlingen følger en erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats, jf. § 10.1, femte avsnitt.

Publiserte arbeider som er eldre enn 10 år ved innlevering av avhandlingen til bedømmelse, godtas normalt ikke.

Til forskriftens § 12.1 Innlevering av avhandlingen

Søknad om å få arbeidet bedømt stiles til fakultetet og sendes til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader.

Søknad kan først leveres når opplæringsdelen er fullført og godkjent, og fakultetet har utstedt bekreftelse på slik godkjenning.

I søknaden skal inngå:

- Fullt navn, personnummer og kontaktopplysninger, høyeste grad ved grunnutdanning (eksempelvis cand.med.)
- Korrekt tittel på avhandlingen og en kort beskrivelse (noen linjer) av avhandlingens tematikk samt opplysninger om hvem som har vært veiledere, både hoved- og medveileder(e).
- Opplysning om hvor doktorgradsarbeidet er utført.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- 4 eksemplarer av avhandlingen.
- Bekreftelse på godkjent opplæringsdel
- Signerte medforfatterskjema for hvert enkelt fellesarbeid.
- Erklæring om innhenting av nødvendige tillatelser.

Til forskriftens § 13 Oppnevning av bedømmelseskomité

Forslag til bedømmelseskomité skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet dekker avhandlingens fagfelt. Forslaget utformes på eget skjema og sendes til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader.

Medforfatter(e) og/eller tidligere og nåværende veileder(e) til kandidaten kan ikke inngå i komiteen.

Ett av komiteemedlemmene bør ha et ansettelsesforhold til Universitetet i Oslo.

Komiteens medlemmer skal normalt ikke ha fellesarbeider med kandidatens veiledere. Dersom veileder og et komitémedlem har hatt et samarbeid skal det redegjøres for dette. En beskrivelse av samarbeidet og en erklæring fra den enkelte komiteens medlemmer om at de er informert om forholdet, og er enige i at det ikke foreligger inhabilitet, skal vedlegges skjemaet med forslag til komité.

Til forskriftens § 14.2 Omarbeiding av innlevert avhandling

Dersom fakultetet etter anbefaling fra bedømmelseskomiteen tillater en mindre omarbeiding, skal avhandling legges fram til bedømmelse innen seks (6) måneder etter at fakultetets avgjørelse er meddelt kandidaten.

Bedømmelseskomiteen skal deretter avgi sin endelige innstilling innen to (2) måneder.

Dersom bedømmelseskomiteen finner at en avhandling innen seks (6) måneder ikke kan omarbeides til et nivå verdig en ph.d.-grad, skal den refuseres.

Til forskriftens § 14.3 Bedømmelseskomiteens innstilling

Ordinær innstilling fra bedømmelseskomiteen skal foreligge ved fakultetet innen 3 måneder etter at komitémedlemmene har fått tilsendt avhandlingen.

Innstillingen skal være en felles uttalelse, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser. Dissenser skal alltid begrunnes.

Dersom komiteen konkluderer med at avhandlingen ikke finnes verdig til å forsvares i disputas, eller komiteens medlemmer er delte i sitt syn, må komiteen gi en noe mer utførlig begrunnelse for sin konklusjon enn i tilfeller der konklusjonen er positiv. I tilfeller hvor komiteen konkluderer med å godkjenne avhandlingen for disputas kan innstillingen ha en mer generell og kortfattet form.

Komiteens innstilling bør inneholde en beskrivelse av:

- Avhandlingens innhold og målsetting.
- Kandidatens originale bidrag og selvstendighet.
- Kandidatens oversikt over fagfeltet og plassering av egen forskning innen dette feltet.
- Avhandlingens tekniske kvalitet: Disposisjon, skriftlig fremstilling, helhetsinntrykk.
- Avhandlingens mest sentrale momenter vedrørende teori, hypoteser, materiale og metoder.
- Avhandlingens funn og hvilke hovedkonklusjoner som trekkes.
- Avhandlingens kvalitetsmessige nivå, vitenskapelige betydning og nivå i internasjonal sammenheng.

Doktorandens skriftlige merknader til innstillingen legges ved innstillingen når den skal godkjennes.

Til forskriftens § 14.4 Retting av formelle feil i avhandlingen

Avhandlingen bedømmes i den form den ble innlevert til bedømmelse.

Søknad om å rette formelle feil i avhandlingen sendes til Seksjon for forskerutdanning og doktorgrader. Søknaden behandles av bedømmelseskomiteen.

Med formelle feil menes feil av ikke-faglig art, som stavefeil, dårlig språk og lignende. Oversikt over rettingene skal trykkes i den endelige versjonen av avhandlingen.

Til forskriftens § 16 Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som tidligere har vært bedømt og underkjent ved Det medisinske fakultet kan leveres inn til ny bedømmelse én gang.

Ny innlevering kan tidligst skje seks (6) måneder og senest to (2) år etter at fakultetet fattet vedtak om å refusere avhandlingen.

Fakultetet oppnevner den samme bedømmelseskomiteen til å bedømme revidert avhandling, med mindre særlige grunner taler for oppnevning av nye medlemmer av komiteen.

Til forskriftens § 17.1 Fakultets krav til den trykte avhandlingen

Når fakultetet har funnet avhandlingen verdig for forsvar i disputas skal det trykkes 60 eksemplarer av avhandlingen. Disse må være mottatt ved fakultetet senest 4 uker før disputas. Fakultetet dekker utgiftene til trykking av de 60 obligatoriske eksemplarene av avhandlingen. Unipub forlag skal benyttes ved trykking, og avhandlingene skal ha universitetets standardformat og fakultets omslag med eget serienummer.

Til forskriftens § 17.2 Offentliggjøring

I forbindelse med offentliggjøring av doktorgradsavhandlingen skal kandidaten senest 4 uker før disputasen levere utfylt personaliaskjema, et engelsk fagrettet og et norsk populærvitenskapelig sammendrag til fakultetet.

Disputasen er offentlig og avhandlingen skal være allment tilgjengelig. Fakultetet har i tillegg lovpålagt avleveringsplikt for doktorgradsavhandlinger. Fakultetet påser at eksemplarer av avhandlingen er tilgjengelig under disputasen, og at avleveringsplikten oppfylles i henhold til lov.

Til forskriftens § 18.1 Prøveforelesning

Prøveforelesningen avholdes før disputas, og skal normalt finne sted tidligst seks uker etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til forsvar.

Doktoranden skal holde én prøveforelesning over et oppgitt emne. Prøveforelesningen skal vare i 45 minutter. I tillegg kommer inntil 15 minutter for eventuelle spørsmål/kommentarer. Ved vurdering av prøveforelesningen skal bedømmelseskomiteen vektlegge følgende:

Innledet doktoranden med å presentere en disposisjon for forelesningen?

Maktet doktoranden å skille mellom hovedpunkter og mindre viktige punkter, der forbindelsen mellom hovedpunktene trådte klart frem for tilhørerne?

Språket i forelesningen skal være engelsk, norsk, dansk eller svensk.

Hvis prøveforelesningen underkjennes, kan doktoranden prøveforelese på nytt én gang etter disputas, men innen seks måneder. Etter tilfredsstillende kontinuasjonsprøveforelesning kan doktoranden kreeres.

Til forskriftens § 18.2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Det offentlige forsvar skal avholdes i lokaler tilhørende Universitetet i Oslo.

Etter en kort innledning ved disputasleder, og før opposisjonen, skal doktoranden gjøre rede for sitt forskningsarbeid i en populærvitenskapelig form, i inntil 20 minutter.

Bedømmelseskomiteen foreslår selv hvem av dets medlemmer som skal ha rollen som henholdsvis første og annen opposent.

Disputasleder kan ikke være medforfatter på noen av doktorandens vitenskapelige artikler, heller ikke andre artikler utover de som inngår i doktorgradsarbeidet. Disputasleder skal normalt heller ikke ha fellesarbeider med kandidatens veiledere.

Dersom forsvaret i disputas ikke godkjennes, skal fakultetet underrettes om dette umiddelbart.

Til forskriftens § 23 Ikrafttredelse og overgangsregler

Utfyllende regler til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo, trer i kraft umiddelbart ved Fakultetsstyrets vedtak.

Dekanen har fullmakt til å godkjenne endringer i de Utfyllende regler. Fakultetsstyret skal orienteres om vesentlige endringer.